

ชูลิตย์ สุจริต ตามรอยพ่อ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ชูลิตย์ สุจริต ตามรอยพ่อ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เลขที่ ๓๖๑ ถนนพหลโยธิน ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ สายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕

<http://www.nacc.go.th>

ชื่อสัตย์ สุจริต
ตามรอยพ่อ

.....

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม”

พระปฐมบรมราชโองการ
วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓

.....

“ชื่อสัตย์ สุจริต ตามรอยพ่อ”

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงาน ป.ป.ช. จัดพิมพ์
กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๗,๙๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
ISBN 978-974-7644-73-9

ที่ปรึกษา

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน อธิการบดี สำนักงาน ป.ป.ช.
นายณรงค์ รัฐอมฤต รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

บรรณาธิการบริหาร

นายชาติรี ทองสารี

บรรณาธิการกระบวนการ

นางสาวสิรินทร ชุมวรรฐายี

กองบรรณาธิการ

นางสายทิพย์ แต่งเอี่ยม
นายพิพัฒน์ พึ่งพาพงศ์
นายกรชวัล น้ำใจดี
นางสาวปริยานุช วิเศษสิงห์
นางสาวธนพรรณณ สุขสมธรรม

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท คัดตัดตอน

นางสาวสิรินทร ชุมวรรฐายี

ศิลปกรรม

นางสาวสิรินทร ชุมวรรฐายี

พิมพ์ที่

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐, ๐-๒๘๘๒-๑๐๑๐
โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕
www.amarin.com

คำนำ

เนื่องในโอกาสมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งนับเป็น พระมหากษัตริย์ที่มีพระชนมายุยืนยาวและทรงครองสิริราชสมบัติยาวนานยิ่งกว่า พระมหากษัตริย์พระองค์ใดในประวัติศาสตร์ชาติไทย ตลอดระยะเวลาที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ นานัปการ ทรงยึดมั่นในทศพิธราชธรรม กอปรด้วยพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพ ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้พระราชทานพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทให้กับ กลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นข้อคิดและแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติตนเพื่อให้ประเทศชาติมีความสงบสุขและความสามัคคี รวมทั้งการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต จนก่อให้เกิดคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวง ต่อปวงชนชาวไทย

ในวาระอันเป็นมงคลที่กำลังจะมาถึงนี้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในฐานะที่มีบทบาท หน้าที่เกี่ยวกับการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยใช้กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ เป็นยุทธวิธี ในการสร้างกระบวนการป้องกัน ป้องปราม และปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย โดยน้อมนำแนวทางตามพระราชกรณียกิจ พระราชดำริ พระราชดำรัส และ พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นข้อคิดและแนวทาง ในการดำเนินงาน เห็นควรดำเนินการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ เผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาท ที่ทรงคุณค่ายิ่งต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของไทย อันจะส่งผลต่อ การกระตุ้น ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนไทยยึดมั่นในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวให้มี ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับสถานการณ์ อันประกอบด้วย พระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งจัดทำรูปเล่มให้มีความ สวยงามและทันสมัย เพื่อสามารถนำไปเผยแพร่ และเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอด องค์ความรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องต่อไป

พระบรมราโชวาท

“...หลักของคุณธรรม คือการคิดด้วยจิตใจที่เป็นกลาง
ก่อนจะพูดจะทำสิ่งไร จำเป็นต้องหยุดคิดเสียก่อน
เพื่อรวบรวมสติให้ตั้งมั่น และให้จิตสว่างแจ่มใส ซึ่งเมื่อฝึกหัด
จนคุ้นเคยชำนาญแล้ว จะกระทำได้คล่องแคล่ว ช่วยให้สามารถ
แสดงความรู้ ความคิด ในเรื่องต่างๆ ให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย ได้ชัด
ไม่ผิดทั้งหลักวิชาทั้งหลักคุณธรรม...”

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕

พระบรมราชาโชวาท

“...คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มั่งงาย
ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่
มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่
ที่เป็นคุณประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ...”

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒

พระบรมราโชวาท

“...ผู้ที่มีหน้าที่ในทางกฎหมายจะช่วยประชาชนได้ เพราะกฎหมายนี้มีไว้สำหรับให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย ทุกสิ่งทุกอย่างจึงต้องมีกฎเกณฑ์ ถ้าประชาชนคือ บุคคลที่ประกอบชาตินี้ มีความรู้พอ ในกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้วางเอาไว้ดี ก็จะทำให้การปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความสงบตามตัวบทกฎหมาย...”

พระบรมราโชวาท
พระราชทานแก่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๒

พระบรมราโชวาท

“...ในจิตใจของคนไทยทุกคนมีเชื้อของความดี ที่ได้นำ
พวกเราทั้งหลายมาอยู่ในฐานะที่มั่นคง ที่ก้าวหน้า ที่เจริญ
จนทุกวันนี้ ถ้าเราไม่มีความดีอยู่ในตัว ก็เข้าใจว่าประเทศไทย
คงไม่ได้มีอายุยืนนานเช่นนี้...”

พระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

พระราชประวัติ

และ

พระราชกรณียกิจ

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชเสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลแมนท์ ออเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่จันทร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือนอ้าย ปีเถาะ จุลศักราช ๑๒๘๙ ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ มีพระนามเดิมว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช เป็นพระราชโอรสพระองค์เล็กในสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ซึ่งต่อมาได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธยเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก) และหม่อมสังวาล (ต่อมาได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธยเป็น สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี) มีพระเชษฐภคินี และพระเชษฐา คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ประสูติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๖ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘ ณ เมืองไฮเดลเบิร์ก ประเทศเยอรมนี

เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๑ ได้โดยเสด็จสมเด็จพระบรมราชชนก ซึ่งทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยม จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เสด็จกลับประเทศไทย ประทับ ณ วังสระปทุม ต่อมาในวันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ สมเด็จพระบรมราชชนกทิวงคต ขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงเจริญพระชนมายุได้ไม่ถึง ๒ พรรษา และเมื่อมีพระชนมายุได้ ๕ พรรษา ได้เสด็จเข้ารับการศึกษาชั้นต้น ณ โรงเรียนมาแตร์ เดอี กรุงเทพฯ จนถึงพุทธศักราช ๒๔๗๖ จึงเสด็จไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินีและพระเชษฐา เพื่อทรงศึกษาต่อในชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนเมียร์มองต์ ทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมันและภาษาอังกฤษ จากนั้นทรงเข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ณ เอกอล นูแวล เดอ ลา ซืออิส โรมองต์ เมืองแซลลีซือ โลซานน์ ทรงได้รับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์จาก ยิมนาส กลาซีค กังโดนาล แห่งเมืองโลซานน์ แล้วทรงเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโลซานน์ โดยทรงเลือกศึกษาในแขนงวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ในพุทธศักราช ๒๔๗๗ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันท์มิตล เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๘ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๘ และได้โดยเสด็จพระราชดำเนิพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันท์มิตล นิวัตประเทศไทยเป็นครั้งแรกในพุทธศักราช ๒๔๘๑ โดยประทับ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต เป็นการชั่วคราว แล้วเสด็จกลับไปประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จนถึงพุทธศักราช ๒๔๘๘ จึงโดยเสด็จพระราชดำเนิพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันท์มิตล นิวัตประเทศไทยเป็นครั้งที่สอง คราวนี้ประทับ ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง

ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันท์มิตล เสด็จสวรรคตโดยกะทันหัน ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช จึงเสด็จขึ้นครองราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์ต่อ ซึ่งในขณะนั้นทรงมีพระชนมายุเพียง ๑๙ พรรษา เท่านั้น คณะรัฐมนตรี จึงได้แต่งตั้งคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ขึ้น ประกอบไปด้วย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนชัยนาทนเรนทร และพระยามานวราชเทวี เพื่อทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

จนกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จะทรงบรรลุนิติภาวะ และด้วยยังทรงมีภารกิจในการศึกษาต่อ จึงเสด็จกลับประเทศสวีตเซอร์แลนด์ ในเดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๙ และทรงเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยโลซานน์ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์แทนสาขาวิศวกรรมศาสตร์ เนื่องด้วยทรงคำนึงถึงพระราชภารกิจในการปกครองประเทศเป็นสำคัญ

ระหว่างที่ประทับอยู่ต่างประเทศนั้น ได้ทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ธิดาในพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ และหม่อมหลวงบัว กิติยากร เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๒ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวีตเซอร์แลนด์

ในพุทธศักราช ๒๔๙๓ เสด็จพระราชดำเนินนิวัติพระนคร ประทับ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธี ถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ในเดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ต่อมาในวันที่ ๒๘ เมษายน ปีเดียวกัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ พระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ในวังสระปทุม ซึ่งในการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสนี้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ขึ้นเป็น สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

ในวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบอย่างโบราณราชประเพณีขึ้น ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เฉลิมพระบรมนามาภิไธยตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศร รมหาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร พร้อมทั้งพระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม และในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ขึ้นเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี มีพระราชโอรสและพระราชธิดารวม ๔ พระองค์ ได้แก่

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๔ ต่อมาได้ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์เพื่อสมรสกับชาวต่างชาติ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ์ฯ ประสูติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

ในพุทธศักราช ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชศรัทธาที่จะทรงพระผนวช ด้วยทรงพระราชดำริว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติที่ประชาชนของพระองค์เลื่อมใสกันอยู่เป็นจำนวนมาก ยิ่งทรงมีโอกาสคุ้นเคยกับหลักการและทางปฏิบัติของพุทธศาสนิกชน ระหว่างที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจก็ทรงมีพระราชศรัทธายิ่งขึ้น เพราะได้ประจักษ์แก่พระราชหฤทัยว่า ธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประกอบด้วยเหตุผลและศีลธรรม แม้ผู้ใดจะวิจารณ์ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ ก็จะไม่เสื่อมถอยในความนิยมเชื่อถือ ทั้งจักเป็นทางสนองพระเดชพระคุณพระราชบูรพการีตามคตินิยมอีกโสดหนึ่งด้วย จึงได้เสด็จออกทรงพระผนวช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙ เสด็จการพระราชพิธีทรงพระผนวชแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พระตำหนักปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหาร โดยมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี เป็นผู้สำเร็จราชการทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ตลอดเวลา ๑๕ วัน ที่ทรงพระผนวชอยู่ และจากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้อย่างเรียบร้อย เป็นที่พอพระราชหฤทัย จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในปีเดียวกันนั่นเอง และในพุทธศักราช ๒๕๐๐ ทรงย้ายที่ประทับจากพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ไปประทับที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต จนถึงปัจจุบัน

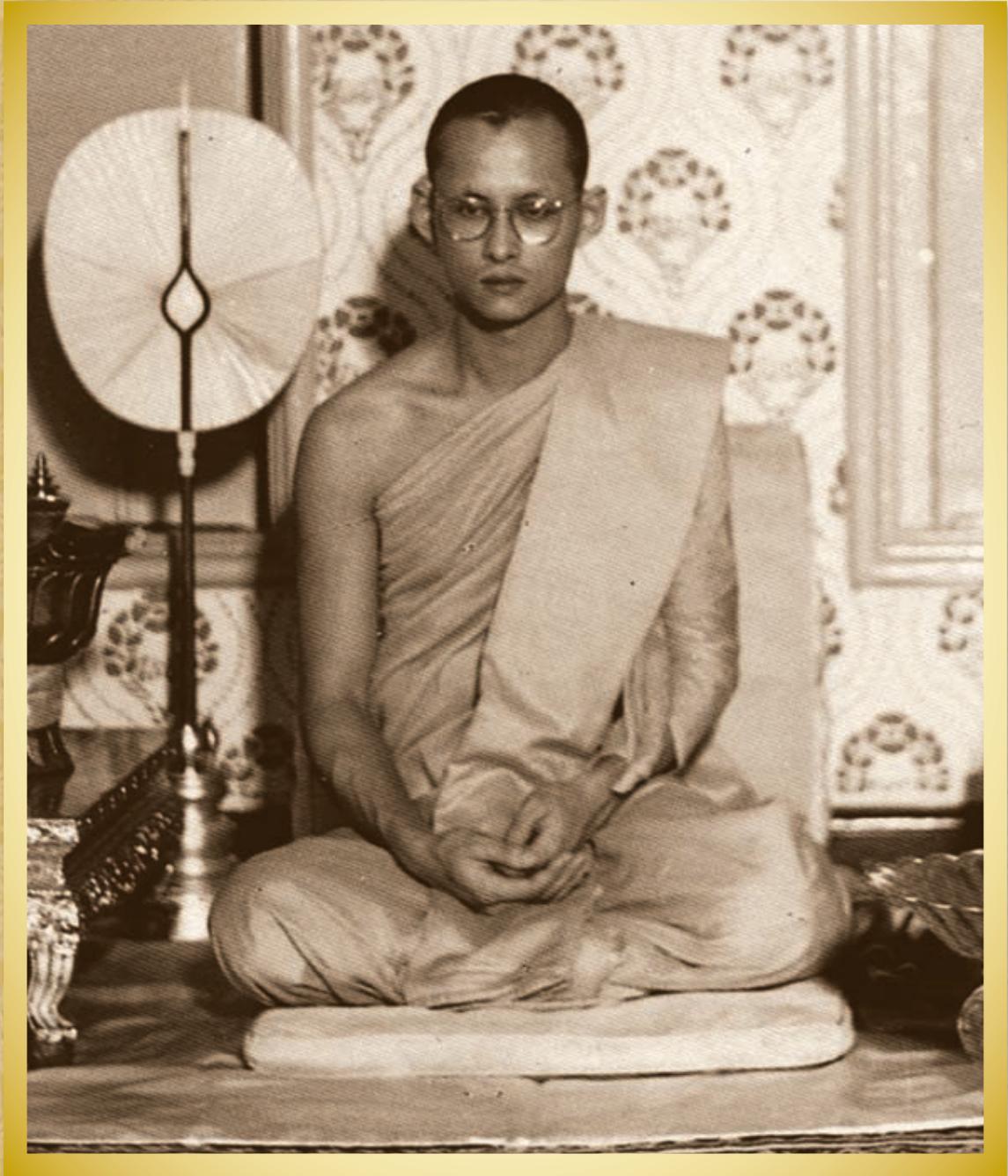

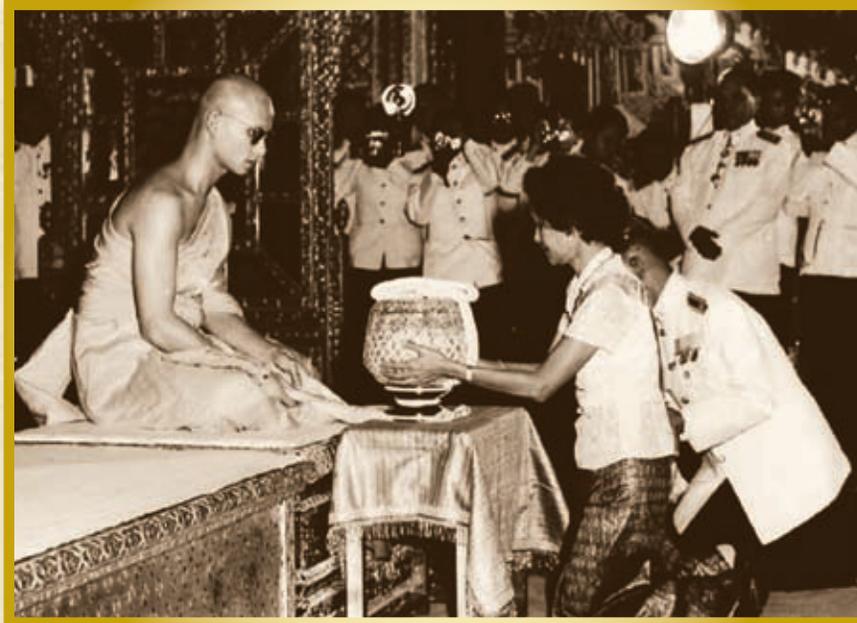

ธรรมเนียมสำหรับพระราชินี

พระพุทธศาสนากับพระมหากษัตริย์ไทยนับว่ามีความผูกพันเกี่ยวเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยโบราณ จะต้องทรงประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบแห่งระเบียบวินัยและแบบแผนต่างๆ เฉพาะอย่างยิ่งต้องทรงศึกษาและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ตลอดถึงหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา โดยหลักธรรมคำสอนที่ถือเป็นหนึ่งในหลักการปกครองบริหารบ้านเมือง เพื่ออำนวยประโยชน์ให้แก่ราษฎร หรือเรียกว่าเป็นธรรมเนียมสำหรับพระราชินี ได้แก่ ทศพิธราชธรรม ๑๐ จักรวรรดิวัตร ๑๒ และราชสังคหวัตถุ ๔ ซึ่งนับเป็นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ที่ได้ทรงบำเพ็ญคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างใหญ่หลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คือพระมหากษัตริย์ที่ทรงยึดมั่นในหลักธรรมแห่งพระราชินี และทรงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนโดยมีชาติตกบกพร่อง ทุกครั้งที่มีการพระราชดำรัส จึงมักจะปรากฏหลักธรรมในพระพุทธศาสนาแทรกอยู่ด้วยเสมอ ดังพระราชดำรัสลาผนวชต่อราษฎร ณ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ปราสาท เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙ ที่มีใจความตอนหนึ่งว่า

“...อันพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติของเรานี้ตามความ
อบรมที่ได้รับมาก็ดี ตามความศรัทธาเชื่อถือส่วนตัวของข้าพเจ้าก็ดีเห็นเป็น
ศาสนาที่ดีศาสนาหนึ่ง มีคำสอนให้คนประพฤติตนเป็นคนดี ทั้งเพียบพร้อม
ด้วยบรรดาสัจธรรมอันชอบด้วยเหตุผลน่าเลื่อมใสยิ่งนัก ข้าพเจ้าจึงเคยคิดอยู่ว่า
ถ้าโอกาสอำนวยก็น่าจะอุปสมบทในพระศาสนาตามพระราชประเพณีสักเวลาหนึ่ง
ซึ่งจักเป็นทางสนองพระเดชพระคุณพระราชบูรพการีตามคตินิยมอีกโสดหนึ่งด้วย...”

อันแสดงให้เห็นประจักษ์ชัดถึงความศรัทธามุ่งมั่นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีต่อพุทธศาสนา และความสนพระทัยในการปฏิบัติ และเผยแผ่
ทำนุบำรุงพุทธศาสนา ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประชาชนคนไทยต่างรับรู้และ
ตระหนักดีว่า พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างของพุทธมามกะที่ดีมาโดยตลอด

ทศพิธราชธรรม ๑๐

คือ ธรรมในการใช้พระราชอำนาจ และ
การบำเพ็ญประโยชน์ต่ออาณาประชาราษฎร์
มีดังนี้

๑. การให้
๒. การบริจาคน
๓. ความประพฤติดีงาม
๔. ความซื่อตรง
๕. ความอ่อนโยน
๖. ความทรงเดช
๗. ความไม่โกรธ
๘. ความไม่เบียดเบียน
๙. ความอดทน
๑๐. ความไม่คลาดเคลื่อนในธรรม

จักรวรรดิวัตร ๑๒

คือ ธรรมอันเป็นพระราชจริยานุวัตร ทรงถือ และ
อาศัยธรรมข้อนี้เป็นหลักสำหรับการปกครองประเทศ ดังนี้

๑. ควรอนุเคราะห์คนในราชสำนักและคนภายนอก
ให้มีความสุข ไม่ปล่อยให้ปละลະเลย
๒. ควรผูกไมตรีกับประเทศอื่น
๓. ควรอนุเคราะห์พระราชวงศานุวงศ์
๔. ควรเกื้อกูลพราหมณ์ คหบดี และคฤหบดีชน
คือ เกื้อกูลพราหมณ์และผู้ที่อยู่ในเมือง
๕. ควรอนุเคราะห์ประชาชนที่อยู่ในชนบท
๖. ควรอนุเคราะห์สมณพราหมณ์ผู้มีศีล
๗. ควรจักรักษาฝูงเนื้อ นก และสัตว์ทั้งหลายมิให้
สูญพันธุ์
๘. ควรห้ามชนทั้งหลายมิให้ประพฤติผิดธรรม
และชักนำด้วยตัวอย่างให้อยู่ในกุศลสุจริต
๙. ควรเลี้ยงดูคนจน เพื่อมิให้ประกอบกรทุจริต
และอกุศลต่อสังคม
๑๐. ควรเข้าใกล้สมณพราหมณ์เพื่อศึกษาบุญ
และบาป กุศล และอกุศลให้แจ่มชัด
๑๑. ควรห้ามจิตมิให้ต้องการไปในที่ที่พระมหากษัตริย์
ไม่ควรเสด็จ
๑๒. ควรระงับความโลภมิให้ปรารถนาในลาภ
ที่พระมหากษัตริย์ มิควรจะได้

ราชสังคหวัตถุ ๔

คือ พระราชจริยานุวัตรอันเป็นที่ยึดเหนี่ยวหัวใจประชาชน สำหรับเป็นแนวทางในการวางนโยบายปกครองบ้านเมือง เป็นหลักธรรมอันเป็นเครื่องช่วยในการวางนโยบายบริหารบ้านเมือง ให้ดำเนินไปด้วยดี มี ๔ ประการ คือ

๑. **สัสสมะระ** ความเป็นผู้ฉลาดปรีชาในการพิจารณาถึง ผลิตผลอันเกิดขึ้นในแผ่นดิน แล้วพิจารณาผ่อนผัน จัดเก็บเอาแต่บางส่วนแห่งสิ่งนั้น
๒. **ปฐิสเมธัง** ความเป็นผู้ฉลาดในการดูคนสามารถเลือก แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในความถูกต้องและ เหมาะสม รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ
๓. **สัมมาปาสะ** การบริหารงานให้ต้องใจประชาชน ความรู้จักผูกผผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริม อาชีพ
๔. **วาจาเปยยะ** ความเป็นบุคคลมีวาจาไพเราะรู้จัก ผ่อนสั้นผ่อนยาวตามเหตุการณ์ ตามฐานะและตาม ความเป็นธรรม เป็นวาจาอันประกอบด้วยเหตุผล มีประโยชน์เป็นทางแห่งสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจ อันดี และความนิยมเชื่อถือ

*ธ ทรงเปรียบดั่งร่มโพธิ์ไทร และทรงเป็นแบบอย่างให้คนไทย
ในทุกๆ ด้าน*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงงานเพื่อประชาชนหนักที่สุดในโลก ดังจะเห็นได้จากพระราชกรณียกิจที่ทรงทำเพื่อคนไทยตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์มาจนถึงปัจจุบัน แม้ขณะประทับ ณ โรงพยาบาลศิริราช แต่ก็ยังทรงติดตามสถานการณ์ต่างๆ และพระราชทานคำแนะนำเพื่อแก้ปัญหาให้กับรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ อยู่เสมอ

พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ช่วงแรกเริ่มตั้งแต่ปี พุทธศักราช ๒๔๙๓ - ๒๕๐๕ จะเป็นการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาเฉพาะหน้า ไม่มีลักษณะเป็นโครงการเต็มรูปแบบอย่างปัจจุบัน เช่น เมื่อ พุทธศักราช ๒๔๙๓ โรคโควิดโรคมียุบัติการณ์สูง และยังไม่หมดไปจากประเทศไทย มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคนี้เป็นจำนวนไม่น้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเคยมีพระราชปรารภกับหลวงพวงพวงเวชศาสตร์ อธิบัติกรรมสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ความว่า

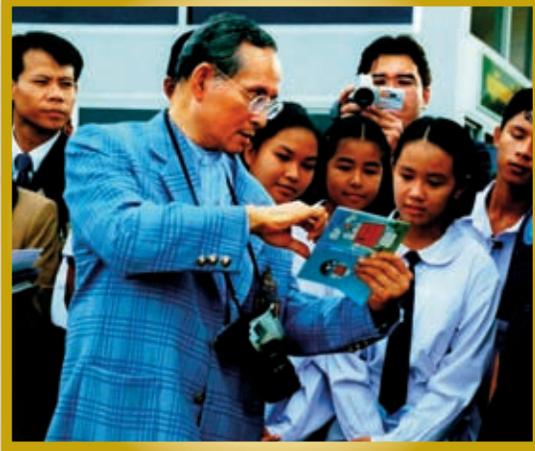
“คุณหลวง วัฒนโรคนั้นมีयरักกันได้ดีเด็ดขาดหรือยัง ยาอะไรขาดถ้าต้องการฉันจะหาให้อีก ฉันอยากเห็นกิจการแพทย์ของเมืองไทยเจริญมากๆ”

พระราชดำริเริ่มแรกอันเป็นโครงการช่วยเหลือประชาชน เริ่มขึ้นตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๙๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมประมงนำพันธุ์ปลาหมอคเทศ จากปีนัง ซึ่งได้รับจากผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงขององค์การอาหารและการเกษตร แห่งสหประชาชาติ เข้าไปเลี้ยงในสระน้ำพระที่นั่งอัมพรสถาน และเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พันธุ์ปลาหมอคเทศนี้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทั่วประเทศ นำไปเลี้ยงเผยแพร่ขยายพันธุ์ แก่ราษฎรในหมู่บ้านของตน เพื่อจักได้มีอาหารโปรตีนเพิ่มขึ้น

โครงการพระราชดำรินี้ นับว่าเป็นโครงการพัฒนาชนบทโครงการแรก เกิดขึ้น ในพุทธศักราช ๒๔๙๕ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรถตู้โตเชอร์ ให้หน่วยตำรวจตระเวนชายแดนค่ายนเรศวร นำไปสร้าง ถนนเข้าไปยังบ้านห้วยมงคล ตำบลหินเหล็กไฟ (ปัจจุบันคือ ตำบลทับใต้) อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมา และนำผลผลิตออกมา จำหน่ายยังชุมชนภายนอกได้สะดวกขึ้น

จากนั้นในพุทธศักราช ๒๔๙๖ ได้พระราชทานพระราชดำริให้สร้าง อ่างเก็บน้ำ เขาเต่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อบรรเทาความแห้งแล้ง เตือดร้อนของราษฎรและสร้างเสร็จใช้ประโยชน์ได้ในพุทธศักราช ๒๕๐๖ นับเป็น โครงการพระราชดำริทางด้านชลประทานแห่งแรกของพระองค์

พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนว่าเป็นพื้นฐานอันสำคัญของประเทศ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์จัดตั้ง “มูลนิธิอานันทมหิดล” ให้เป็นทุนสำหรับการศึกษาในแขนงวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีทุนไปศึกษาหาความรู้ต่อในวิชาการชั้นสูงในประเทศต่างๆ โดยไม่มีเงื่อนไขข้อผูกพันแต่ประการใด เพื่อที่จะได้นำความรู้นั้นๆ กลับมาใช้พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

นอกจากนี้ยังมีพระราชดำริให้มีการจัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนขึ้น ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากสารานุกรมชุดอื่นๆ ที่ได้เคยจัดพิมพ์มาแล้ว คือ เป็นสารานุกรมอเนกประสงค์ที่บรรจุเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นสาระไว้ครบทุกแขนงวิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยจัดแบ่งเนื้อหาของแต่ละเรื่องออกเป็นสามระดับ เพื่อให้เหมาะแก่เยาวชนแต่ละรุ่น ตลอดจนผู้ใหญ่ที่มีความสนใจสามารถที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ได้ตามความเหมาะสมของพื้นฐานความรู้ของแต่ละคน

ทรงก่อตั้ง “กองทุนนฤกษ์” ในมูลนิธิช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อช่วยให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ทั้งยังพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นทุนริเริ่มในการก่อสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบทสำหรับที่จะสงเคราะห์เด็กยากจนและกำพร้า ให้ได้มีสถานที่สำหรับศึกษาเล่าเรียน โดยอาราธนาพระภิกษุเป็นครูสอนในวิชาสามัญต่างๆ ที่ไม่ได้ขัดต่อพระธรรมวินัย ตลอดจนช่วยอบรมศีลธรรมแก่เด็กนักเรียน

โรงเรียนร่มเกล้า เป็นสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในหลายจังหวัดที่เกิดขึ้นจากพระราชดำริ ที่จะให้ทหารออกไปปฏิบัติการกิจในท้องที่ทุรกันดาร ได้ทำประโยชน์ต่อชุมชน และมีส่วนช่วยเหลือประชาชนในด้านการศึกษา ตามโอกาสอันควร โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ให้ทหารจัดสร้างโรงเรียนขึ้นในจังหวัดนครพนม สกลนคร นราธิวาส ปราชินบุรีและแม่ฮ่องสอน เป็นต้น เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนสถานศึกษาสำหรับเยาวชน และยังเป็นการส่งเสริมความเข้าใจอันดี ระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารที่ไปปฏิบัติการกิจในพื้นที่นั้นๆ กับราษฎรในพื้นที่อีกทางหนึ่งด้วย

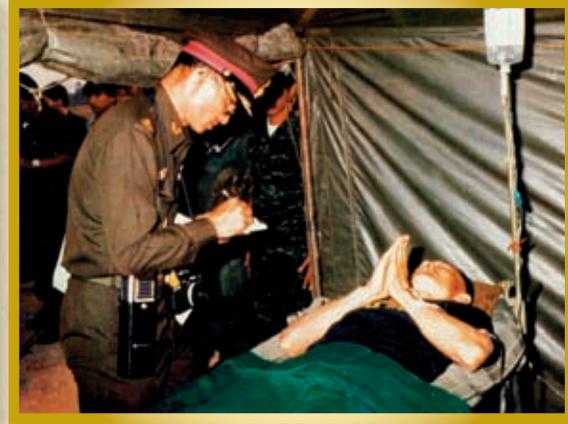
พระราชกรณียกิจด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นประมุขของประเทศ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนประเทศต่างๆ หลายประเทศ ทั้งในทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป และทวีปอเมริกาเหนือ เพื่อเป็นการเจริญทางพระราชไมตรีระหว่างประเทศไทยกับบรรดามิตรประเทศเหล่านั้นที่มีความสัมพันธ์อันดีอยู่แล้ว ให้มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทรงนำความปรารถนาดีของประชาชนชาวไทย ไปยังประเทศต่างๆ นั้นด้วย ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างไกล มากยิ่งขึ้นนับว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างมหาศาล และประเทศต่างๆ ที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเจริญทางพระราชไมตรีนั้น มีดังนี้

- เวียดนามใต้ ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนต่างประเทศครั้งแรก ในรัชกาลปัจจุบัน
- สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ ๘-๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สหภาพพม่า ระหว่างวันที่ ๒-๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- อังกฤษ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สาธารณรัฐโปรตุเกส ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- เดนมาร์ก ระหว่างวันที่ ๖-๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓
- นอร์เวย์ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สวีเดน ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สาธารณรัฐอิตาลี ระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน - ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- นครรัฐวาติกัน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- เบลเยียม ระหว่างวันที่ ๔-๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

- สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- ลักเซมเบิร์ก ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- เนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สเปน ระหว่างวันที่ ๓-๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๓
- สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕
- สหพันธรัฐมลายา ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๕
- นิวซีแลนด์ ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕
- ออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๑๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๕
- ญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม - ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๖
- สาธารณรัฐจีน ระหว่างวันที่ ๕-๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๖
- สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๙-๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๖
- สาธารณรัฐออสเตรีย ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน - ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๗
- สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙
ซึ่งเป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนครั้งที่สอง
- สาธารณรัฐออสเตรีย ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน - ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙
ซึ่งเป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนครั้งที่สอง
- อิหร่าน ระหว่างวันที่ ๒๓-๓๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๐
- สหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๖-๒๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๐
ซึ่งเป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนครั้งที่สอง
- แคนาดา ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๐
- สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ระหว่างวันที่ ๘-๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

พระราชกรณียกิจด้านการแพทย์

ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรตามท้องที่ต่างๆ ทุกครั้ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีคณะแพทย์ที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาจากโรงพยาบาลต่างๆ และล้วนเป็นอาสาสมัครทั้งสิ้น โดยเสด็จพระราชดำเนินไปในขบวนอย่างใกล้ชิด พร้อมด้วยเวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ครบครัน พร้อมทั้งจะให้การรักษายาบาลราษฎร ผู้ป่วยไข้ได้ทันที

โครงการทันตกรรมพระราชทาน เป็นโครงการพระราชดำริที่ให้ทันตแพทย์อาสาสมัครเดินทางออกไปช่วยเหลือบำบัดโรคเกี่ยวกับฟัน ตลอดจนสอนการรักษาอนามัยของปากและฟัน แก่เด็กนักเรียนและราษฎรที่อาศัยอยู่ในท้องที่ทุรกันดาร และห่างไกลจากแพทย์ทั่วทุกภาค โดยให้บริการรักษาโรคฟัน โดยไม่คิดมูลค่าในการแพทย์เคลื่อนที่

ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมวัดทุกแห่ง จะพระราชทานกล่องยาแก้วัด เพื่อพระภิกษุใช้เมื่อเกิดอาพาธ และเพื่อแจกจ่ายแก่ราษฎรผู้ป่วยเจ็บในหมู่บ้านนั้นๆ ส่วนในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมหน่วยทหาร ตำรวจ และอาสาสมัคร ที่ออกไปตั้งฐานปฏิบัติการในท้องที่ทุรกันดาร ก็จะมีพระราชทานสิ่งของที่จำเป็นต่างๆ รวมทั้งยารักษาโรคสำหรับใช้ในหมู่เจ้าหน้าที่ และใช้ในการรักษายาบาล และเพื่อแจกจ่ายแก่ราษฎรในท้องที่ที่จะมาขอความช่วยเหลือ

ด้านหน่วยแพทย์หลวงที่จะต้องตามเสด็จพระราชดำเนินไป ณ ที่ประทับแรมทุกแห่งนั้น จะมีเจ้าหน้าที่ให้การรักษายาบาลราษฎรผู้มาขอรับการรักษา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่ประการใด นอกจากนี้หน่วยแพทย์หลวงยังจัดเจ้าหน้าที่ออกเดินทางไปรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บตามหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลออกไปอีกด้วย สำหรับผู้เจ็บป่วยที่มีอาการหนัก หรือจำเป็นที่จะต้องได้รับการตรวจรักษาเพิ่มเติม ก็จะมีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการบริพารที่ตามเสด็จฯ ทำการบันทึกรายชื่ออาชีพ ที่อยู่ และอาการโดยละเอียด โดยตรวจสอบความถูกต้องกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และมีสำเนาให้รับทราบเพื่อติดต่อประสานงานต่อไป ในการพิจารณาส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อ ตามความเห็นของแพทย์ผู้ทำการตรวจ

พระราชกรณียกิจด้านศิลปวัฒนธรรม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยทรงตั้งกรมมหรสพขึ้น เพื่อฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย และทรงตั้งโรงละครหลวงขึ้นเพื่อส่งเสริมการแสดงละครในหมู่ข้าราชการบริพาร ทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกแบบอาคารสมัยใหม่เป็นแบบทรงไทย เช่น ตึกอักษรศาสตร์ ซึ่งเป็นอาคารเรียนหลังแรกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาคารโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

พระราชกรณียกิจด้านการกีฬา

กีฬาเรือใบ เป็นกีฬาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเป็นพิเศษ โดยทรงเป็นตัวแทนของประเทศไทยลงแข่งเรือใบในกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๙-๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐ ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ และทรงชนะเลิศเหรียญทอง ทำให้พระอัจฉริยภาพทางด้านกีฬาเรือใบของพระองค์เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก และยังได้ทรงออกแบบและประดิษฐ์เรือใบยามว่างออกมาหลายรุ่น โดยพระราชทานนามเรือใบประเภทม็อธ (Moth) ที่ทรงสร้างขึ้นว่า “เรือมด” หรือ “เรือใบมด” “เรือใบซูเปอร์มด” และ “เรือใบไมโครมด”

ถึงแม้ว่าเรือใบลำสุดท้ายที่พระองค์ทรงต่อคือ เรือม็อค (Moke) เมื่อ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๐ เรือใบซูเปอร์มดยังถูกใช้แข่งขันในระดับนานาชาติที่จัดในประเทศไทยหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายคือเมื่อ พุทธศักราช ๒๕๒๘ ในกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๓ นอกเหนือจากกีฬาเรือใบแล้ว ยังทรงเล่นกีฬาประเภทอื่นๆ เช่น แบดมินตัน เทนนิส ยิงปืน เป็นต้น

พระราชกรณียกิจหลักคือ การยกระดับสภาพความเป็นอยู่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ลักษณะของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการพระราชดำรินี้ในระยะแรกๆ นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. โครงการที่มีลักษณะศึกษาค้นคว้าทดลองเป็นการส่วนพระองค์ โครงการดังกล่าวนี้เท่ากับเป็นการเตรียมพระองค์ในด้านข้อมูล และความรอบรู้ที่จะทรงนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและเผยแพร่แก่เกษตรกรรวมทั้งเป็นการแสวงหาแนวทางการพัฒนาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นด้วย

๒. โครงการที่มีลักษณะเริ่มเข้าไปแก้ไขปัญหาหลักของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำเกษตรกรรมมากขึ้นทุกขณะ ซึ่งในขณะที่พระองค์ทรงมีโครงการทดลองและเรียนรู้ไปด้วยกัน จะทรงเริ่มก้าวเข้าสู่การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างแท้จริง ระยะแรกโครงการยังจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะบริเวณรอบๆ ที่ประทับในส่วนภูมิภาค รูปแบบของการพัฒนาแก้ปัญหา คือ การพัฒนาแบบผสมผสาน (Integrated Development) หลังจากนั้นโครงการในลักษณะนี้ค่อยๆ ขยายขอบเขตออกไปสู่สังคมเกษตรกรรมในพื้นที่ที่กว้างขึ้น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้อยู่มากมายหลายสาขา หลายประเภท รวมแล้วกว่า ๓,๐๐๐ โครงการในปัจจุบัน ซึ่งในระยะแรก มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปดังนี้

๒.๑. โครงการตามพระราชประสงค์

หมายถึง โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงศึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญในวงงาน ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนาและส่งเสริมแก้ไขตัดแปลงวิธีการเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อดูแลผลผลิตทั้งในพระราชฐานและนอกพระราชฐาน ซึ่งต้องทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการดำเนินการทดลอง จนกว่าจะเกิดผลดี ต่อมาเมื่อทรงแนพระราชทัยว่าโครงการนั้นๆ ได้ผลดี เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลเข้ามารับงานต่อภายหลัง

๒.๒ โครงการหลวง

พระองค์ทรงเจาะจงดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาในภาคเหนือ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่ม ด้วยเหตุผลที่พื้นที่เหล่านี้เป็นเขตแดนชาวไทยภูเขา จึงทรงมีโอกาพัฒนาชาวเขาชาวคอยให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าไม้เถื่อนของเถื่อน อาวุธยุทธโศภณณ์ผิดกฎหมาย ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนที่มีคุณค่าสูง ขนส่งง่าย ปลูกข้าวไร่ และเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภค รวมคุณค่าผลผลิตแล้วให้ได้คุณค่าแทนการปลูกฝิ่น ทั้งๆ ที่งานของโครงการนี้กินเวลายาวนานกว่าจะเกิดผลได้ต้องใช้เวลานานนับสิบปี การดำเนินงานจะยากลำบากสักเพียงใดมิได้ทรงหือถอย การพัฒนาค่อยๆ ได้ผลดีขึ้นๆ ชาวเขาชาวคอยจึงมีความจงรักภักดี และเรียกพระองค์ว่า “พ่อหลวง” และเรียกสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า “แม่หลวง” โครงการของทั้งสองพระองค์จึงเรียกว่า “โครงการหลวง”

๒.๓ โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์

หมายถึง โครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะ และแนวทางพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ ด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงานพร้อมทั้งการติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งสโมสรโรตารีแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดและดำเนินงานตามพระราชดำริ โครงการพจนานุกรม โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เป็นต้น

๒.๔ โครงการตามพระราชดำริ

โครงการประเภทนี้เป็นโครงการที่ทรงวางแผนพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร โครงการตามพระราชดำรินี้ในปัจจุบันเรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” มีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นโครงการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาสั้น และระยะเวลายาวที่มากกว่า ๕ ปี ขณะเดียวกันก็มีลักษณะที่เป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย เป็นต้น

ประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- การพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน
- การเกษตร
- การพัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมอาชีพ
- การแพทย์และสาธารณสุข
- คมนาคม/สื่อสาร
- สวัสดิการสังคม
- การปฏิรูปและพัฒนาที่ดิน
- ทรัพยากรประมง
- โครงการสำคัญและอื่น ๆ

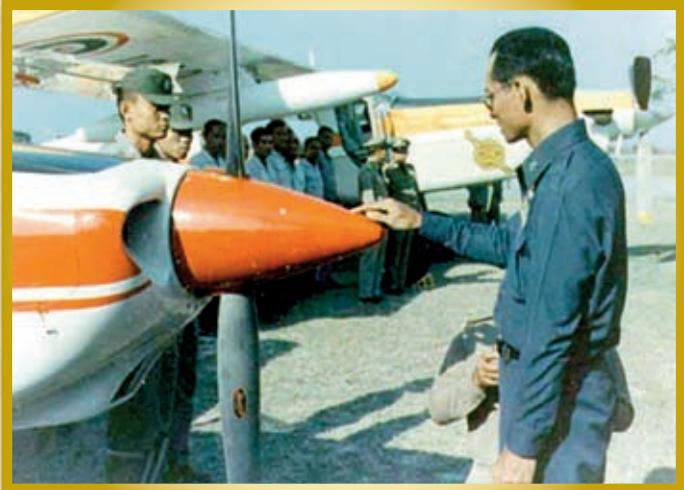
โครงการหลวง

จากการเสด็จแปรพระราชฐานไปยังพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในภาคเหนือเป็นประจำทุกปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมชาวเขาในหลายหมู่บ้านบริเวณดอยปุย และทรงทราบว่าชาวเขาส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่แร้นแค้นมีอาชีพทำไร่เลื่อนลอย มีการปลูกฝิ่นและตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำลำธาร จึงได้พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๒ แสนบาท เพื่อสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ (ปัจจุบันเรียกว่า สวนสองแสน) พร้อมทั้งมีพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ ให้คณะทูตานุทูตพิจารณาให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จึงได้มีการ จัดส่งพันธุ์ไม้นานาชนิดมาให้ทดลองปลูก จึงเกิดเป็น “โครงการหลวง” ขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๑๒ ช่วยให้ชาวเขาและประชาชนในภาคเหนือได้มีทางเลือก ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถสร้างรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ปัจจุบันโครงการหลวงมีสถานีวิจัยหลัก ๖ สถานี และสถานีส่งเสริมปลูกพืช ทดแทนฝิ่น เรียกว่า ศูนย์พัฒนาโครงการ จำนวน ๒๑ ศูนย์ และหมู่บ้านพัฒนาอีก ๖ หมู่บ้าน ครอบคลุมพื้นที่ใน ๔ จังหวัด ภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และแม่ฮ่องสอน และยังได้ขยายงานออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งงานวิจัยและงานส่งเสริม การปลูกพืชต่างๆ เช่น ผัก ไม้ดอก และไม้ผลเมืองหนาวนานาชนิด เพื่อจำหน่าย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้เครื่องหมายการค้าตรา “ดอยคำ” โดยมี โรงงานคัดบรรจุจัดส่งพืชผักที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งผลิตผล ส่วนหนึ่งจะส่งเข้าโรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูปของโครงการหลวงที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้วย

โครงการพัฒนาด้านพลังงานเพื่อคนไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงปัญหาการใช้พลังงาน ของคนไทยและประชาคมโลก รวมถึงปัญหาการขาดแคลนพลังงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงทรงค้นคว้าวิจัยด้านพลังงาน โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยั่งยืน ทั้งยังพระราชทานพระราชดำริในโครงการด้านการพัฒนาใช้แหล่ง พลังงานหมุนเวียนภายในประเทศ ได้แก่ พลังงานน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานจากมวลชีวภาพ เป็นต้น

โครงการไบโอดีเซล คือหนึ่งในน้ำพระราชหฤทัยที่พระราชทานและทรงเป็นต้นแบบให้กับคนไทย โดยมีพระราชดำริให้สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มขนาดเล็กขึ้นที่สหกรณ์นิคมอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๒๘ และโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขนาดเล็ก กำลังผลิตวันละ ๑๑๐ ลิตร ขึ้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จังหวัดนราธิวาส และในปี พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้มีกระแสรับสั่งให้ทดลองนำน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่ผลิตมาใช้กับเครื่องยนต์ดีเซล โดยใช้กับรถยนต์ของกองงานส่วนพระองค์ที่วังไกลกังวล และพบว่าไม่มีผลเสียกับเครื่องยนต์ สามารถใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงกับเครื่องยนต์ดีเซลได้โดยไม่ต้องผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ

ปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจดสิทธิบัตรการใช้น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์และน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ผสมกับน้ำมันดีเซล เพื่อให้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

โครงการฝนหลวง และเทคนิคหลุมดำพระราชทาน เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและหมอกควัน

จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จฯไปทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่างๆ เป็นประจำ และได้ทรงพบเห็นราษฎรในหลายพื้นที่กำลังประสบปัญหาภัยแล้งหรือขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการทำเกษตร โดยเฉพาะในฤดูเพาะปลูกเกษตรกรจะประสบความเดือดร้อน ทุกข์ยากมาก เนื่องจากบางครั้งฝนได้ทิ้งช่วงนานหรือภาวะฝนทิ้งช่วงเกิดในระยะวิกฤติของพืชผล นอกจากนี้ยังทรงเล็งเห็นว่าภาวะความต้องการใช้น้ำวันจะทวีปริมาณความต้องการเพิ่มสูงขึ้นตามอัตราการเพิ่มของประชากร การขยายพื้นที่เกษตรกรรมและการเจริญเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรม จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริการทำฝนหลวง เมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๓๘ และได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ราษฎรมาจนปัจจุบัน

ในช่วงหลายปีมานี้ นอกจากปัญหาภัยแล้งที่มักเกิดขึ้นเป็นประจำในพื้นที่ภาคต่างๆ ทั่วประเทศแล้ว จังหวัดในแถบภาคเหนือและภาคใต้ มักจะต้องเผชิญกับปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้นในช่วงปลายฤดูหนาวหรือเกิดจากกระแสลมพัดพาหมอกควันมาจากประเทศเพื่อนบ้านรุนแรงมากขึ้น ทั้งสาเหตุอันเกิดเนื่องมาจากไฟป่าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และโดยฝีมือมนุษย์ รวมไปถึงการเผาตอซัง หรือเศษซากพืชทางการเกษตรที่นอกจากจะเป็นการทำลายหน้าดินแล้วยังก่อให้เกิดปัญหาหมอกพิษที่รุนแรงตามมาด้วย

ด้วยทรงห่วงใยและทรงใส่พระทัยในความเดือดร้อนของประชาชนคนไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะปัญหาจากภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง ภัยหนาว หรือปัญหาหมอกควันเหล่านี้จึงหาได้โปรดพระเนตรพระกรรณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยพระองค์ท่านทรงติดตามปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอยู่ตลอดเวลา

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ พื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่เกิดปัญหาเรื่องของมลพิษ จากหมอกควันยาวนาน และหนักที่สุด ประกอบกับสภาพอากาศที่แห้งแล้งร้อนอบอ้าว ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศจึงมีน้อย จนไม่สามารถปฏิบัติการสร้างฝนหลวงได้ผลในช่วงดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานแนวทางในการสร้างหลุมดำขึ้น ซึ่งมีหลักการคือ “การแก้งอากาศ” หรือสร้างกระแสอากาศให้ปั่นป่วนขึ้นเพื่อให้เกิดละอองน้ำขนาดเล็ก เพิ่มความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศ โดยใช้วิธีก่ออากาศด้วยเครื่องบิน ๒ ลำ บินในระดับความสูง ๘,๕๐๐ ฟุต ซึ่งเป็นระดับชั้นของอากาศที่กักตักหมอกควันอยู่ โดยเครื่องบินลำเลียงจะใช้สารเคมีสร้างเมฆอุ่นในระดับความสูง ๘,๕๐๐ ฟุต ขึ้นไป โดยจะบินโปรยสารเคมีระดับสูงลักษณะบินวนขวาขึ้นไป ส่วนเครื่องบินอีกลำจะอยู่ต่ำกว่าเครื่องแรกประมาณ ๑,๐๐๐ ฟุต และจะบินวนซ้ายลงระดับต่ำลงไป โปรยสารเคมีสร้างเมฆเย็นด้านล่างเพื่อให้เกิดสภาพอากาศที่แตกต่างกันมาปะทะกันคือ ความเย็นที่อยู่ด้านล่างจากเมฆเย็นที่สร้างไว้ เมื่อมาเจอกับเมฆร้อนด้านบนก็จะทำให้เกิดกระแสลมไหลเวียนในลักษณะอากาศที่ปั่นป่วน ส่งผลให้ชั้นอากาศที่กักตักหมอกควันเบาบางลงและเปิดออกทำให้หมอกควันถูกพัดพาขึ้นสู่ด้านบน นอกจากนี้ความชื้นในอากาศที่เกิดขึ้นจากการสร้างเมฆเย็นยังสามารถช่วยดักจับฝุ่นละออง และหมอกควันให้จับตัวกันตกลงมาสู่พื้นล่างได้ดีขึ้น จึงเรียกเทคนิคนี้ว่า ‘หลุมดำพระราชทาน’

เทคนิคหลุมดำพระราชทานสามารถที่จะทำควบคู่ไปกับการทำฝนหลวง เพื่อแก้ปัญหาหมอกควันได้เป็นอย่างดี หากเป็นช่วงเวลาที่มีความชื้นในอากาศเหมาะสม

โครงการแก้ปัญหาน้ำท่วม และปรับปรุงคลองลาดโพธิ์

จากปัญหาอุทกภัยที่คนไทยมักจะต้องเผชิญอยู่ทุกปีในช่วงฤดูฝน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานแนวพระราชดำริ ‘แก้มลิง’ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม โดยเป็นแนวคิดที่มีที่มาจากกรณีที่ลิงอมกล้วยไว้ในกระพุ้งแก้มไว้ได้คราวละมากๆ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงอธิบายว่า

“ลิงโดยทั่วไปถ้าเราส่งกล้วยให้ลิงจะรีบปอกเปลือกเอาเข้าปากเคี้ยว แล้วนำไปเก็บไว้ที่แก้มก่อน ลิงจะทำอย่างนี้จนกล้วยหมดหวี หรือเต็มกระพุ้งแก้มจากนั้นจะค่อยๆ นำออกมาเคี้ยวและกลืนกินภายหลัง”

แนวคิดนี้จึงเป็นการระบายน้ำออกจากที่ลุ่ม กรณีพื้นที่นั้นเกิดน้ำท่วมขังเป็นประจำ โดยการสร้างพื้นที่หนองน้ำ (detention area) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ซึ่งหน่วยงานต่างๆ เช่น กรุงเทพมหานคร กรมชลประทาน ได้รับไปดำเนินการ โดยมีการวางแผนพื้นที่แก้มลิงอย่างเป็นระบบ และกำหนดให้แก้มลิงมี ๓ ขนาด คือ ใหญ่ กลาง และเล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อชะลอน้ำก่อนที่จะจัดการระบายออกในเวลาต่อมา สามารถเป็นได้ทั้งพื้นที่ของรัฐและเอกชน ในปัจจุบันมีพื้นที่แก้มลิงขนาดใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพฯ เหนือสนามบินสุวรรณภูมิ โดยกำหนดในผังการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่สีเขียวลาย ไม่เหมาะกับการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีแก้มลิงเล็กใหญ่กระจายอยู่ทั่วกรุงเทพฯ กว่า ๒๐ จุด

ในพุทธศักราช ๒๕๓๘ เป็นปีที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วมอย่างหนัก เนื่องจากเป็นปีที่มีน้ำเหนือหลาก และน้ำทะเลหนุนสูงกว่าทุกปี ซึ่งในเวลานั้นยังไม่มีการสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ทำให้ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก

คลองลาดโพธิ์ เดิมเป็นคลองขนาดเล็กต้นเขิน ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ ๙ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ แต่เป็นคลองลัดที่มีความสำคัญในแง่ของการระบายน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงที่มีความคดเคี้ยว

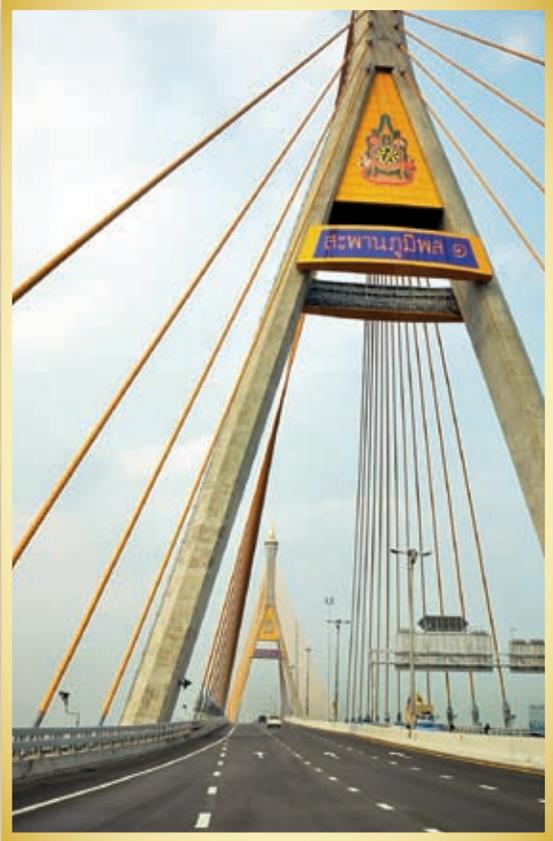
ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ที่พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางโครงการขุดลอก
คลองลัดโพธิ์ เพื่อย่นระยะทางการไหลของน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาให้ไหลลัดลงสู่ทะเล
ได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น อันจะช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมบริเวณกรุงเทพฯ และ
ปริมณฑลได้อย่างดี โดยมีพระราชดำริว่า

“แม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างในเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีลักษณะโค้งอ้อม
เป็นกระเพาะหมูระยะทางยาวถึง ๑๘ เมตร หากสามารถขยายและปรับปรุง
คลองลัดโพธิ์ ซึ่งเดิมมีความกว้าง ๑๐-๑๕ เมตร ลึกเพียง ๑-๒ เมตร ให้เชื่อมต่อ
ด้านเหนือโค้งแม่น้ำ และปลายโค้งแม่น้ำได้ในระยะทางที่สั้นลง จะช่วยระบายน้ำ
ได้เร็วขึ้น และบรรเทาปัญหาน้ำท่วมได้”

กรมชลประทาน จึงดำเนินการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์ในพุทธศักราช ๒๕๔๖
โดยได้ขยายคลองให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเป็น ๘๐ เมตร ลึก ๘ เมตร เพื่อเป็นช่องทางลัด
ในการระบายน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงที่มีความคดเคี้ยวโค้งอ้อมเป็นระยะทาง
ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ให้สั้นลงเหลือประมาณ ๖๐๐ เมตร ซึ่งจะช่วยร่นระยะเวลา
การไหลของน้ำจาก ๕ ชั่วโมง ให้เหลือเพียง ๑๐ นาที และยังช่วยลดระยะเวลา
น้ำท่วมขังในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้เร็วขึ้น ๑-๒ วัน เพราะสามารถ
ระบายน้ำออกสู่อ่าวไทยได้เฉลี่ยวันละประมาณ ๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

หลังจากกรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์แล้วเสร็จ
ในพุทธศักราช ๒๕๔๘ ต่อมาในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๙
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้ศึกษาการใช้พลังงานน้ำที่ระบาย
ผ่านคลองลัดโพธิ์ให้เกิดประโยชน์ โดยมีพระราชกระแสรับสั่งว่า

“โครงการคลองลัดโพธิ์จะทำประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีพลังงานมหาศาล
จะใช้พลังงานน้ำที่ระบายผ่านคลองทำประโยชน์อย่างอื่นด้วยได้หรือไม่”

จากพระราชกระแสรับสั่ง กรมชลประทานจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประดิษฐ์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ และทดลองกังหันพลังน้ำต้นแบบ เพื่อหมุนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบแม่เหล็กถาวร ซึ่งขณะนี้ได้ติดตั้งชุดกังหันพลังน้ำไว้ที่ ท้ายประตูของคลองลาดโพธิ์แล้ว โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ยื่นขอจดสิทธิบัตร เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ และชุดสำเร็จเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ ในพระปรมาภิไธย เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ เวลา ๑๗.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ ห้องประชุมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้น ๑๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นำคณะทำงานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของคลองลาดโพธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านไฟฟ้าพลังน้ำและการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ เลขที่ ๒๙๑๖๒ และสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์โครงสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานจลน์ เลขที่ ๒๙๑๖๓ ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ได้ออกสิทธิบัตร สิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ และ รับพระราชทานพระราชดำริเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ นับเป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่ พสกนิกรทั่วประเทศต่างปลาบปลื้มยินดี เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารคจากท่าน้ำโรงพยาบาลศิริราชไปทรงเปิดประตูระบายน้ำ ที่คลองลัดโพธิ์ และทรงเปิดสะพานภูมิพล ๑ และสะพานภูมิพล ๒ ที่ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งถือเป็นการเสด็จพระราชดำเนิน ทางชลมารคครั้งแรกในรอบ ๔ ปี หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เคยเสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค เพื่อทรงทอดผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ในส่วนของสะพานภูมิพล ๑ และสะพานภูมิพล ๒ หรือสะพาน วงแหวนอุตสาหกรรมนั้น นับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่โปรดเกล้าฯ ให้ก่อสร้างขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๓๘ เพื่อเชื่อมต่อเขตราชบุรีบูรณะ และเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร กับอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็น เขตอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เข้าไว้ด้วยกัน โดยสะพานทั้งสองแห่งจะช่วยร่นระยะเวลา ในการขนส่งสินค้าจากท่าเรือกรุงเทพไปยังพื้นที่อุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ และส่งต่อไปยังภูมิภาคอื่นๆ ให้เร็วขึ้น รวมทั้งยังช่วยให้การเดินทางจากฝั่งธนบุรี ในย่านบางมด พระประแดง พระราม ๒ สมุทรสาคร ข้ามไปยังฝั่งพระนครได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน จะสามารถช่วยบรรเทาปัญหา การจราจรในเมืองได้

สะพานภูมิพล ๑ เป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือ เชื่อมแขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา ของกรุงเทพมหานคร กับตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นสะพานชิงเคเบิลคู่ มีเสาสูง ๒ ต้น โครงสร้างประกอบด้วยคอนกรีตและเหล็ก กว้าง ๗ ช่องจราจร ความยาว ช่วงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ๓๒๖ เมตร ความยาวตัวสะพานช่วงด้านหลัง ๑๒๘ เมตร เป็นโครงสร้างแบบคอนกรีตอัดแรง ช่วงที่สูงที่สุดของสะพานจากระดับน้ำ อยู่ที่กึ่งกลางสะพาน สูง ๕๐ เมตร เพื่อให้เรือบรรทุกหรือขนส่งสินค้าสามารถ ลอดผ่านใต้สะพานได้

สะพานภูมิพล ๒ เป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านใต้ เชื่อมระหว่าง ตำบลทรงคนอง กับ ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นสะพานชิงเคเบิลคู่ มีเสาสูง ๒ ต้น โครงสร้างประกอบด้วย คอนกรีตและเหล็ก กว้าง ๗ ช่องจราจร ความยาวช่วงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ๓๙๘ เมตร ความยาวตัวสะพานช่วงด้านหลัง ๑๕๒ เมตร เป็นโครงสร้างแบบคอนกรีตอัดแรง ช่วงที่สูงที่สุดของสะพานจากระดับน้ำอยู่ที่กึ่งกลางสะพาน สูง ๕๐ เมตร เพื่อให้ เรือบรรทุกหรือขนส่งสินค้าจากปากแม่น้ำเจ้าพระยาสามารถลอดผ่านใต้สะพาน เพื่อไปท่าเรือคลองเตยได้

โครงการคลองลัดโพธิ์ และสะพานภูมิพล ๑ สะพานภูมิพล ๒ นอกจากจะเป็น โครงการพัฒนาที่แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถ และสายพระเนตรอันยาวไกล ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังเป็นประจักษ์พยานวัตถุที่สำคัญอันแสดงให้เห็น ถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทยเสมอมา

ทุ่งมะขามหย่องและทุ่งภูเขาทอง สองพื้นที่แก้มลิงตามแนวพระราชดำริ

พื้นที่ทุ่งมะขามหย่อง ตำบลบ้านใหม่ และทุ่งภูเขาทอง ตำบลลุมพินี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นับเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ในอดีตเคยเป็นสมรภูมิสู้รบระหว่างไทยกับพม่าหลายครั้ง โดยทุ่งมะขามหย่องนั้นเป็นบริเวณที่ซึ่งกองทัพไทยปะทะกับทัพพม่า ในศึกที่สมเด็จพระศรีสุริโยทัยสิ้นพระชนม์บนคอช้างด้วย ปัจจุบันจึงเป็นที่ตั้งของพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริโยทัย ซึ่งรัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายและเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ เมื่อ พุทธศักราช ๒๕๓๕ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔ และสร้างเสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีบวงสรวงดวงพระวิญญาณสมเด็จพระศรีสุริโยทัยด้วย

พื้นที่ทุ่งมะขามหย่องและทุ่งภูเขาทอง คือพื้นที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดทำเป็นพื้นที่แก้มลิง เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมให้แก่พสกนิกรชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในฤดูน้ำหลาก และในฤดูแล้งจะนำน้ำที่กักเก็บไว้ ส่งให้แก่เกษตรกรได้นำไปใช้ในการเพาะปลูก ปัจจุบันทุ่งมะขามหย่องมีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๕๐ ไร่ ใช้เป็นอ่างเก็บน้ำ (แก้มลิง) จำนวน ๑๘๐ ไร่ มีความจุน้ำได้ถึง ๒,๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สามารถช่วยป้องกันอุทกภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังสามารถนำเอาน้ำที่กักเก็บไว้ไปใช้เพื่อเกษตรกรรมในฤดูแล้ง และยังเป็นสวนสาธารณะที่ประชาชนสามารถมาเที่ยวชมความสวยงามและพักผ่อนได้

จากความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ทั้งสองแห่ง และการได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้จัดทำ เป็นพื้นที่แก้มลิงซึ่งนำประโยชน์อย่างมหาศาลแก่พสกนิกร จึงได้มีการตั้งชื่อ ผืนแผ่นดินทั้งสองแห่งนี้ว่า “ผืนแผ่นดินแห่งพระมหากรุณาธิคุณ” เพื่อถวายเป็น วาระสำคัญในโอกาสเสด็จฯ มาทรงตรวจเยี่ยมความพร้อมการรับมือป้องกันน้ำท่วม ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖ นับเป็นวันประวัติศาสตร์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทั้งสองพระองค์เสด็จฯ มาที่แปลงนาสาธิตด้านทิศเหนือ ณ ทุ่งมะขามหย่อง เพื่อทรงเกี่ยวข้าว ในแปลงนาสาธิต ในครั้งนั้นมีพสกนิกรมากมายนับหมื่นจากทั่วสารทิศพร้อมใจกัน มาเฝ้าฯ รับเสด็จ นับเป็นความปลาบปลื้มปิติของคนพระนครศรีอยุธยาเป็นอย่างยิ่ง

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เวลา ๑๖.๔๕ น. พสกนิกรชาวไทย ต่างปลาบปลื้มยินดีเป็นอย่างยิ่ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน ลงจากที่ประทับชั้น ๑๖ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช โดยรถเข็นพระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จฯ ออกจากโรงพยาบาลศิริราชไปยัง พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ทุ่งมะขามหย่อง ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการส่วนพระองค์ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระพักตร์แจ่มใส ทรงยิ้มพระสรวล ตลอดเวลา ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฉลองพระองค์ชุดทหาร

ระหว่างเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน มีพสกนิกรจำนวนมากที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จ และต่างเปล่งเสียงทรงพระเจริญดังกึกก้องไปทั่วทั้งโรงพยาบาลศิริราช และด้านนอกตลอดเส้นทาง เมื่อขบวนรถยนต์พระที่นั่งถึงพระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระสุริโยทัย ในเวลา ๑๗.๕๐ น. ประชาชนที่มารอเฝ้ารับเสด็จอยู่ทั่วพื้นที่ทุ่งมะขามหย่องต่างก็พากันโบกธงและเปล่งเสียงทรงพระเจริญดังกึกก้องด้วยความปิติยินดี

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เฝ้าฯ รับเสด็จ ทูลเกล้าฯ ถวายพวงมาลัย และโฉนดที่ดินแปลงนาที่ทรงเกี่ยวข้าว นายวิฑูรย์ พิพัฒน์ ผู้อำนวยการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จากนั้นเสด็จฯ ไปยังศาลากลางน้ำทอดพระเนตรการแสดงสื่อผสม “ทุ่งมะขามหย่อง แผ่นดินแห่งพระมหากษัตริย์คุณ”

การเสด็จพระราชดำเนินในครั้งนี้ สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร ได้มีการจัดบันทึกจดหมายเหตุ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญ ในการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน มาประทับ ณ พุ่มมะขามหย่อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย โดยจะจัดบันทึก เหตุการณ์ตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินออกจาก โรงพยาบาลศิริราช จนกระทั่งถึงที่ประทับ ณ พุ่มมะขามหย่อง และเสด็จ พระราชดำเนินกลับ

พระราชดำรัส

และ

พระบรมราชาโชวาท

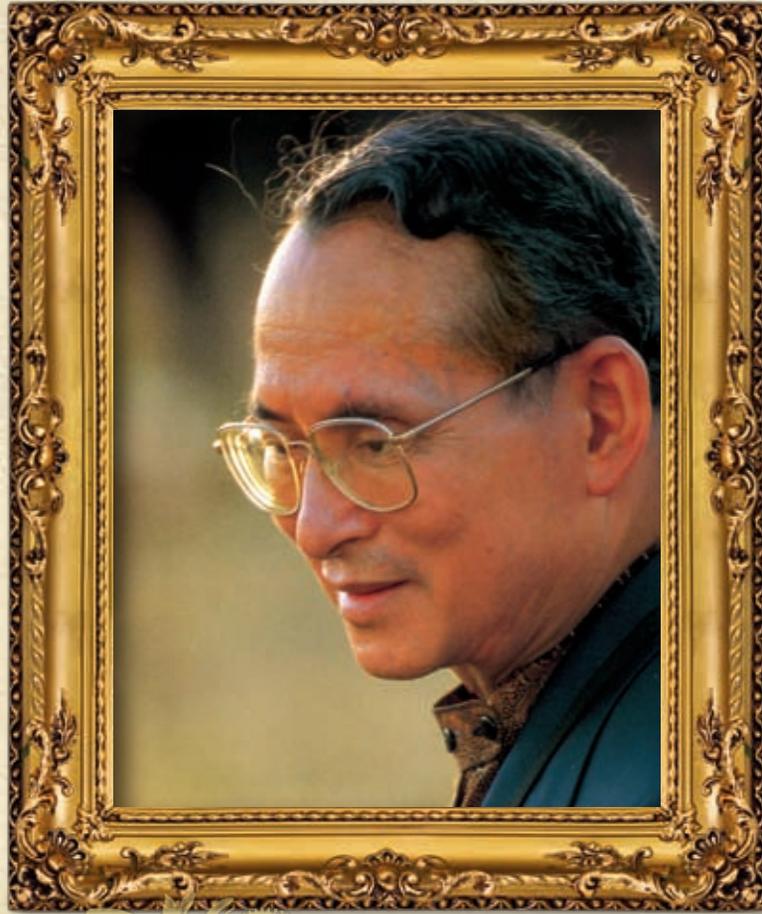

พระบรมราชาบาท

“...ความเจริญของประเทศชาติเป็นความเจริญส่วนรวม ซึ่งเกิดจากผลงานหรือผลของการกระทำของคนทั้งชาติ ถือได้ว่าทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำประโยชน์ให้แก่ชาติตามความถนัดและความสามารถ และต่างคนต่างก็ได้เกื้อกูลกันและกัน ไม่มีผู้ใดจะอยู่ได้และทำงานให้แก่ประเทศชาติได้โดยลำพังตนเอง เพราะฉะนั้น ในการทำงานจะออกไปประกอบการงานต่อไป ขอให้คำนึงถึงความจริงข้อนี้ให้มาก พิจารณาให้เห็นความสำคัญของผู้อื่นให้รู้จักนับถือผู้อื่น ใช้ความมีเหตุผลและความร่วมมือกันในการบริหารงานทั้งปวง เพื่อจักได้สามารถสร้างความเจริญให้แก่ตนเอง และจรรโลงประเทศชาติของเราให้ดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไป...”

พระบรมราชาบาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันศุกร์ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๓

พระบรมราชาโชวาท

“...ผู้ปฏิบัติราชการ จำเป็นต้องรู้วิทยาการ รู้งานและรู้ดีรู้ชั่วอย่าง กระจ่างชัด จึงจะสามารถปฏิบัติบริหารงานในความรับผิดชอบให้ถูกต้อง ตามเป้าหมาย และสัมฤทธิ์ผลที่เป็นประโยชน์เป็นความเจริญที่แท้จริง และยั่งยืนทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม...”

พระบรมราชาโชวาท
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน วันพฤหัสบดี ที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗
ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล
วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗

พระราชดำรัส

“...เวลานี้เราทุกคนมีภาระสำคัญรออยู่ที่จะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างความเป็นปรกติเรียบร้อยให้แก่บ้านเมือง เพื่อให้ประชากรชาวไทยมีความสุขสงบ ภาระทั้งนี้มีใบหน้าของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ หากเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกฝ่ายทุกคนที่จะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำให้พร้อมและสอดคล้องเกื้อกูลกัน โดยมีจุดหมายและอุดมคติร่วมกัน ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายในมหาสมาคมนี้ ตลอดจนประชาชนทุกหมู่เหล่า ทำความคิดจิตใจให้หนักแน่นแน่วแน่ และเที่ยงตรงเสมอเหมือนกัน ที่จะร่วมมือร่วมคิดกัน ให้เต็มกำลังความสามารถและสติปัญญา ด้วยความสุจริตบริสุทธิ์ใจและด้วยความสามัคคี ประองดองโดยยึดเอาประโยชน์ยั่งยืนยิ่งใหญ่ว่าความมั่นคงมีความสุขของบ้านเมืองเป็นเป้าหมายสูงสุด...”

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๔๗

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

วันอาทิตย์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗

พระราชดำรัส

“...ชื่อเสียงสุจริตนี้มีความสำคัญ เพราะถ้าหากว่าแต่ละคนมีความตั้งใจแล้ว แต่ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตก็ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนจะเปะปะไปทางไหนที่ทางนี้ที่ไม่มีทางที่จะสำเร็จในวงการใดๆ ฉะนั้น การที่มีความซื่อสัตย์สุจริตนั้นมีความสำคัญอยู่อันดับแรกก็คือ การให้รู้จักเป้าหมายของงาน คือความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ...”

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่ ฯพลฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี
นำคณะรัฐมนตรีเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันจันทร์ ที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

พระราชดำรัส

“...กฎหมายนั้นมิได้สำหรับป้องกันมิให้ทำลาย แต่ถ้ากฎหมายนั้นกีดขวางการสร้างสรรคก็มีทางที่จะอ้อมอยู่เสมอ อ้อมได้โดยไม่ผิดกฎหมาย คำแนะนำนี้เป็นคำแนะนำที่พูดออกมาแล้ว ออกจะน่าเกลียด แต่ว่าการอ้อมกฎหมายโดยความบริสุทธิ์ใจนั้นจะเป็นทางที่จะช่วยให้พัฒนาก้าวหน้าดี และการอ้อมกฎหมายนั้น ต่อไปก็อาจจะออกเป็นกฎหมายได้ เพราะว่าการปฏิบัติก่อนและเปลี่ยนกฎหมายทีหลังยังมีทางกระทำได้ ที่ขอให้ทำดังนี้ เพราะนึกถึงว่ากฎหมายนี้มีช่องโหว่เสมอ ถ้าเราถือโอกาสในการมีช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อการทุจริตนั้นเป็นสิ่งที่เลวทราม และทำให้นำไปสู่ความหายนะ แต่ถ้าใช้ช่องโหว่ในกฎหมายเพื่อสร้างสรรคเป็นการอุดช่องโหว่กฎหมายนั่นเองแล้วก็เป็น การป้องกันมิให้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายในทางทุจริตด้วยซ้ำ...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา เรื่องการประยุกต์เทคโนโลยีการถ่ายภาพทางอากาศและดาวเทียม
ในการวางแผนการใช้ที่ดินลุ่มน้ำทางเหนือของประเทศไทย
ณ โรงแรมริต้า จังหวัดเชียงใหม่
วันจันทร์ ที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๓

พระราชดำรัส

“...ในประเทศไทยนี้ ก็มีคนที่สุจริต และมีคนที่ทุจริต ถ้าคนที่สุจริต
ซึ่งมีมาก ไม่สามารถที่จะป้องกันตัวจากทุจริตชน ก็ทำให้ประเทศไทยล่มจม...”

พระราชดำรัส
ในโอกาสที่ประธานศาลฎีกา นำผู้พิพากษาประจำกระทรวง
เผ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ ศาลาตุลาการ
วันอังคาร ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

พระบรมราชาโชวาท

“...ถ้าคนเราคิดดี คิดถูกต้อง ทั้งตามหลักวิชาและคุณธรรม คำพูดและการกระทำก็เป็นไปในทางที่ดีที่เจริญ แต่ถ้าคิดไม่ดี ไม่ถูกต้อง คำพูดและการกระทำก็อาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหาย ทั้งแก่ตัวเองและส่วนรวมได้...”

พระบรมราชาโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันพุธ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐

พระราชดำรัส

“...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบ และการหาเลี้ยงชีพชอบ เป็นหลักสำคัญ ผู้ที่จะสามารถประพฤติชอบ และหาเลี้ยงชีพชอบได้ด้วยนั้น ย่อมจะต้อง มีทั้งวิชาความรู้ ทั้งหลักธรรมทางศาสนา เพราะสิ่งแรกเป็นปัจจัยสำหรับใช้กระทำการงาน สิ่งหลังเป็นปัจจัยสำหรับส่งเสริมความประพฤติ และการปฏิบัติงานให้ชอบ คือให้ถูกต้อง และเป็นธรรม วิชาการกับหลักธรรมนี้มีประกอบกันพร้อมในผู้ใด ผู้นั้นจะได้ประสบความสำเร็จใน ชีวิตโดยสมบูรณ์...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ๔ จังหวัดภาคใต้

ณ มัสยิดกลาง จังหวัดปัตตานี

วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๙

พระบรมราโชวาท

“...การสร้างสรรค้แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินทองหรือการช่วยตัวเองในปัจจุบันนี้เห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความสงบให้เกิดขึ้นก่อนโดยเร็ว เพราะถ้าความสงบยังไม่เกิด เราจะคิดอ่านแก้ปัญหาหรือจะรวมกำลังกันทำการงานช่วยตัวเองได้ไม่ ความสงบนั้น ภายนอก ได้แก่สภาวะการณ์เรียบร้อยเป็นปกติ ไม่มีความวุ่นวายขัดแย้ง ไม่มีการเอาเปรียบเบียดเบียนหรือมุ่งร้ายทำลายกัน ภายใน ได้แก่ความคิดจิตใจที่พุ่งชานหวั่นไหวหรือเดือดร้อนกระวนกระวาย ด้วยอำนาจความมักได้เห็นแก่ตัว ความร้ายกาจเพ่งโทษ ความหลงใหลเห่อเหิม อันเป็นต้นเหตุของอกุศลทุจริตทั้งหมด การทำความสงบนั้นต้องเริ่มที่ภายในตัวใจก่อน เมื่อภายในสงบ ความคิดจิตใจก็ตั้งมั่นสามารถคิดอ่านด้วยเหตุผล ความละเอียดรอบคอบ และสามารถค้นหา จำแนกข้อเท็จจริง ถูกผิด ดีชั่ว ได้โดยกระจ่างและถูกต้อง จึงแก้กุศลให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีที่งามตามแนวทางที่สุจริตเหมาะสมได้ และย่อมจะส่งผลสะท้อนถึงภายนอก ให้มีความปกติเรียบร้อยด้วย...”

พระบรมราโชวาท
พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๘
ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
วันเสาร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๐

พระบรมราชาโชวาท

“...ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำการสิ่งใดๆ ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่วว่าเสื่อม เราต้องฝืนต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าจะขัดกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำการสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้อง และเป็นธรรม...”

พระราชดำรัส
พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่าน
ในพิธีเปิดการประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๒
ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันเสาร์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

พระราชดำรัส

“...อันการทำนุบำรุงบ้านเมืองนั้น เมื่อเป็นการกระทำของคนทั้งชาติ ก็ย่อมจะมีความขัดแย้งอันเกิดจากความคิดความเห็นที่ไม่ตรงกัน เกิดขึ้นได้ จะให้สอดคล้องต้องกันตลอดทุกเรื่อง ย่อมเป็นการณิควิสัย เพราะฉะนั้น แต่ละฝ่าย แต่ละคน จึงควรคำนึงถึงจุดประสงค์สำคัญ ความเจริญไพบูลย์ของชาติ เป็นใหญ่ ส่วนความคิดเห็นในวิธีการและข้อปฏิบัติ ซึ่งอาจมีแตกต่างกันได้นั้น ควรจะต้องถือเป็นเรื่องปลีกย่อย ที่มีความสำคัญรองลงมา ทุกฝ่ายควรจะทำใจให้ยุติธรรมเที่ยงตรง นำความคิดของตนมาเทียบเคียงกับของผู้อื่นโดยปราศจากอคติ เมื่อต่างได้นำความคิดความเห็นมาเทียบเคียงกันโดยไม่มีอคติ ตามหลักของเหตุผลแล้วก็เชื่อแน่ว่าจะปรับปรุงให้เข้ากันได้...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๑
วันเสาร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๐

พระบรมราชาโชวาท

“...การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถสองอย่างเป็นสิ่งสำคัญ คือสามารถในการใช้วิชาความรู้อย่างหนึ่ง สามารถในการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองประการนี้ ต้องดำเนินคู่กันไปและจำเป็นต้องกระทำด้วยความสุจริตกาย สุจริตใจ ด้วยความคิดความเห็นที่เป็นอิสระปราศจากอคติ และด้วยความถูกต้องตามเหตุตามผลด้วย จึงจะช่วยให้งานบรรลุจุดหมายและประโยชน์ที่พึงประสงค์โดยครบถ้วนแท้จริง...”

พระบรมราชาโชวาท

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในวันข้าราชการพลเรือนวันจันทร์ ที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๘

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘

พระราชดำรัส

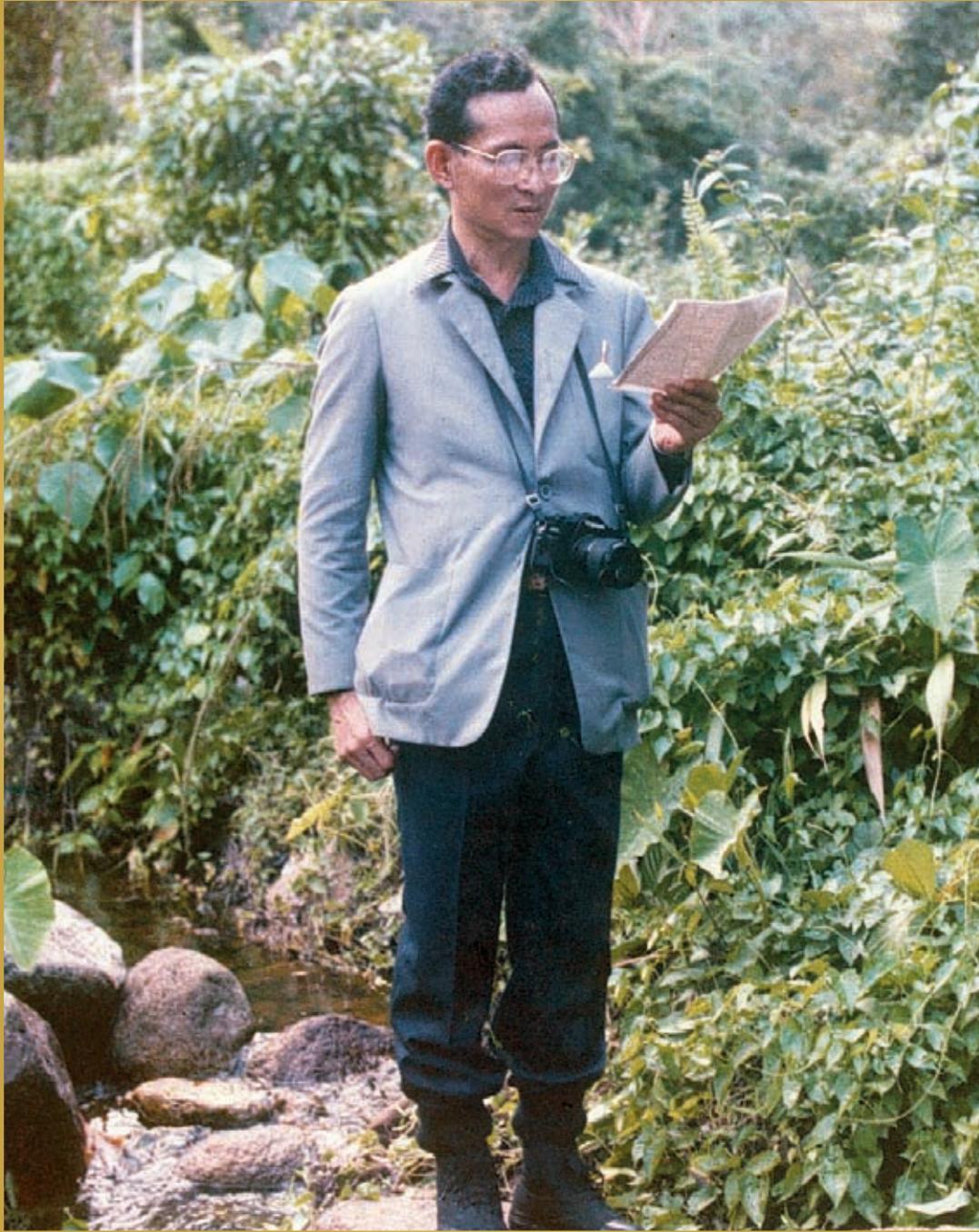
“...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้คนทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมดการทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดี ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...”

พระบรมราชาวาท
ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๖
ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอดุสิตรราช จังหวัดชลบุรี
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๒

พระราชดำรัส

“...ความปรารถนาดี ที่จะให้เกิดความสุขสวัสดิแก่ข้าพเจ้านั้น จะสำเร็จผลเป็นจริงได้ ก็ต่อเมื่อบ้านเมืองไทยมีความมั่นคงเป็นปกติสุข และสิ่งนี้จะเกิดมีได้ ก็ด้วยผู้ปฏิบัติบริหารงานของชาติ มีความรู้ ความฉลาด ความสามารถ และมีความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งต่อตน ต่อหน้าที่และต่อชาติ บ้านเมือง...”

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๔๖

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

วันอาทิตย์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๖

พระราชดำรัส

“...ความเจริญवासுகและความตั้งมั่นของบ้านเมือง เป็นสิ่งสำคัญสูงสุดที่บุคคลพึงรำลึกถึงและพึงประสงค์ และความเจริญมั่นคงนั้นจะเกิดมีขึ้นได้ ก็ด้วยผู้บริหารทุกฝ่ายมุ่งกระทำการงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความตั้งใจจริง และด้วยความคิดพิจารณาโดยสตรอบคอบ ทั้งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น ในโอกาสพิเศษนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทุกฝ่ายตั้งความปรารถนาที่จะร่วมสามัคคีกันปฏิบัติงานน้อยใหญ่ตามหน้าที่ให้บังเกิดผลอันสมบูรณ์ให้ประเทศชาติของเราได้มีความสุขสงบ และจำเริญวัฒนาที่ยืนตลอดกาลสืบไป...”

พระราชดำรัส
ในการเสด็จออกมหาสมาคมในพระราชพิธีรัชดาภิเษก
วันพุธ ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

พระราชดำรัส

“...กฎหมายกับความเป็นอยู่ที่เป็นจริงอาจขัดกัน และในกฎหมาย ก็มีช่องโหว่ มีไข่น้อย เพราะเราปรับปรุงกฎหมายและการปกครองโดยอาศัยหลักการของต่างประเทศโดยมิได้คำนึงถึงความเป็นอยู่ของประชาชนว่าในที่ไหนใดเป็นอย่างไร ร้ายกว่านั้นก็ไม่คำนึงถึงว่าการปกครองของทางราชการบางทีไปไม่ถึงประชาชนด้วยซ้ำ จึงทำให้ประชาชนต้องตั้งกฎหมายของตนเอง ซึ่งไม่ได้หมายความว่าแล้ว เป็นแต่มีบางสิ่งบางอย่างขัดกับกฎหมายของทางบ้านเมือง...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวัน “นิติศาสตร์จุฬา”

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๖

พระบรมราชาวาท

“...การทำงานสร้างเกียรติยศชื่อเสียงและความเจริญก้าวหน้า นอกจากจะต้องใช้วิชาความรู้ที่ดีแล้ว แต่ละคนยังต้องมีจิตใจที่มั่นคง ในความสุจริตและมุ่งมั่นต่อความสำเร็จเป็นรากฐานรองรับ...”

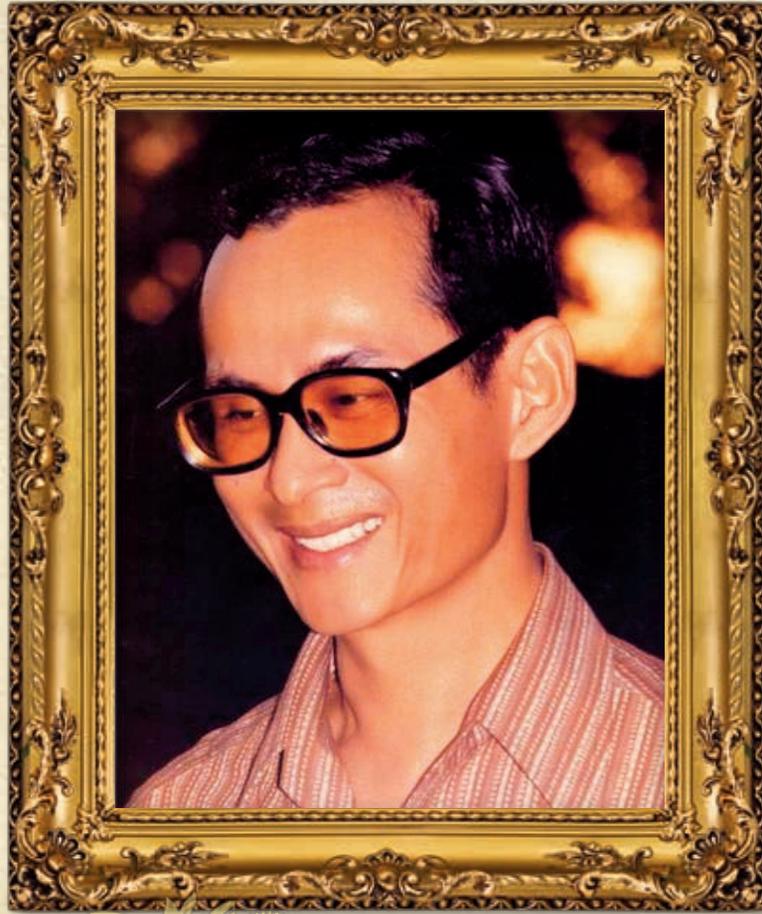
พระบรมราชาวาท
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน
วันศุกร์ ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๖

พระราชดำรัส

“...การมีเสรีภาพนั้นเป็นของดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้ จำเป็นจะต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ที่เขาก็มีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ให้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย มิฉะนั้น จะทำให้มีแต่ความยุ่งยาก จะทำให้สังคมและชาติประเทศต้องแตกสลายจนสิ้นเชิง...”

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
และรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี
ชั้น ตาลาดุสิตดาลัย พระราชวังดุสิต
วันศุกร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔

พระราชดำรัส

“...ประเทศก็เป็นกลุ่มคน ถ้ากลุ่มคนทำดีก็ร่วม...เขาเรียกว่าร่วมการกุศล ร่วมทำดีทำกุศลกรรม ก็ได้ผลของกุศลกรรมนั้นร่วมกัน คน...บุคคลทำดีปฏิบัติชอบ มีจิตที่เป็นกุศล ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เมตตาตากุณาผู้อื่น คนนั้นก็ได้รับผลกรรมที่ดี วางตัวให้ดี คิดให้ดี คนนั้นก็ปลอดภัย ถ้าร่วมกัน เป็นกลุ่มก้อน เป็นหมู่คณะ เป็นประเทศชาติ ปฏิบัติหลักของเมตตาตากุณา อยู่ร่วมกันอย่างน่าเอ็นดู อย่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อย่างมีคุณธรรม ชาตินั้นก็อยู่ คือต้องเชื่อว่าคุณธรรมต้องชนะ คุณธรรม นั้นมีที่เขาเรียกว่าพลัง พลังมาก ไม่มีพลังใดที่จะมาสู้พลังคุณธรรม โดยเฉพาะของเมตตาตากุณา...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ซึ่งเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล บำรุงโรงเรียนราชประชมาสัยฯ

ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันอังคาร ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๙

พระราชดำรัส

“...เกียรติเป็นสิ่งที่ทำและทำดี นับว่าเป็นสิ่งที่แต่ละคนชอบและต้องการ เมื่อเกียรตินั้นได้มาจากการทำงานทำการ ปฏิบัติงานการ ปฏิบัติตนให้ดีเพื่อให้ได้ผลดีนั้น ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมมิใช่เฉพาะตนเฉพาะตัวเท่านั้น เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมสำหรับทั่วไปทุกคนที่ได้ทราบว่าแต่ละคนได้ทำงานจนทำให้มีเกียรติสูง ทุกคนย่อมมีความชื่นชมยินดี เพราะว่าถ้ามีการทำงานที่ดีที่งาม ที่ได้ผล ที่ซื่อสัตย์ที่สุจริตนั้น ย่อมทำให้ส่วนรวมก้าวหน้าได้โดยดี ทุกคนก็อยู่เย็นเป็นสุขได้...”

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่ผู้เข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย
ณ ศาลาดุสิตดาลัย
วันพฤหัสบดี ที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๕

พระราชดำรัส

“...ถ้าเราขัดเกลาจิตใจของเรา จะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่มิหน้าทีใดๆ ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเสียสละ ก็สามารถที่จะสร้างชีวิตที่มีความสุข ที่มีประโยชน์ได้...”

พระราชดำรัส

ในโอกาสที่คณาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยพาณิชยการบางนา
เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๕

พระราชดำรัส

“...อดีตนั้นแปลว่าทำอะไรที่ไปในทางที่ไม่ควรจะไป ถ้าปราศจากอดีต ก็หมายความว่าไปในทางที่ควรจะไป ทางที่ควรจะไปในั้นคืออะไร ก็คือความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความตั้งใจแน่วแน่ ความตั้งใจที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การทำประโยชน์แก่ส่วนรวมนี้ ย่อมทำให้เกิดเป็นประโยชน์ต่อตัวเองด้วย ทำให้มีความเจริญรุ่งเรือง ทำให้มีความพอใจ มีความสุขใจทุกอย่าง...”

พระราชดำรัส
ในโอกาสที่ผู้พิพากษาประจำกระทรวงเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

พระราชดำรัส

“...คนเรถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต
วันศุกร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

พระราชดำรัส

“...ทุกวันนี้ประเทศไทยมีทรัพยากรพร้อมมูล ทั้งทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคล ซึ่งเราสามารถนำมาใช้เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์และเสถียรภาพอันถาวรของบ้านเมืองได้เป็นอย่างดี ข้อสำคัญเราจะต้องรู้จักใช้ทรัพยากรทั้งนั้นอย่างฉลาด คือไม่นำมาทุ่มเทให้สิ้นเปลืองไปโดยไร้ประโยชน์ หรือได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า หากแต่ระมัดระวังใช้ด้วยความประหยัดรอบคอบ ประกอบด้วยความคิดพิจารณาตามหลักวิชา เหตุผล และความถูกต้องเหมาะสม โดยมุ่งถึงประโยชน์แท้จริงที่จะเกิดแก่ประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันยืนยาว...”

พระราชดำรัส
ในการเสด็จออกมหาสมาคม
ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๒๙
วันศุกร์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๙

พระราชดำรัส

“...ทุกวันนี้ อาจกล่าวได้ว่า ผู้ใหญ่เรามักจะพากันละทิ้งวิธีการเก่าๆ ในการอบรมฝึกฝนคุณธรรมและความสุภาพเรียบร้อยในกายวาจาใจของเยาวชน โดยมีได้หาวิธีการที่เหมาะสมมาทดแทนให้เพียงพอ ทั้งนี้เห็นจะเป็นเพราะโดยมากเราไม่ค่อยจะคิดถึงเรื่องนี้กันนัก ด้วยเหตุที่มัวสนใจและตื่นเต็นกับวิชาการอย่างใหม่กันหมด ประการหนึ่ง และด้วยเหตุที่ผลเสียหายมิได้เกิดขึ้นจับปล้นทันที หากแต่ค่อยๆ เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อย อีกประการหนึ่ง จึงปล่อยกันมาเรื่อยๆ ...ความจริง เยาวชนที่มีพื้นจิตใจดีอยู่แล้ว และปรารถนาจะทำตัวให้ดีให้เป็นประโยชน์นั้นมีอยู่เป็นอันมาก แต่การทำความดีโดยลำพังตนเองเป็นของยาก จำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์และแบบฉบับที่ดีอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยว ... พุดง่ายๆ คือต้องอาศัยผู้ใหญ่เป็นที่พึ่งหรือเป็นผู้นำนั่นเอง ผู้ใหญ่จึงต้องถือเป็นหน้าที่และความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือเขา...”

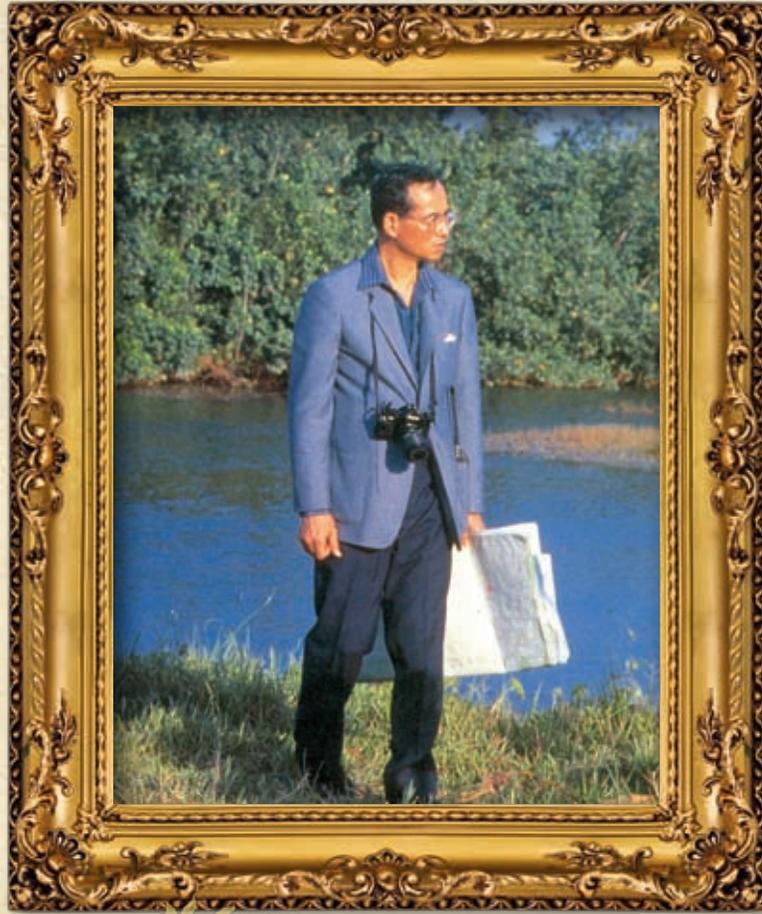
พระราชดำรัส
พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ และรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา
วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พระราชดำรัส

“...งานที่จะทำด้วยความมีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริตนั้นเป็นสิ่งสำคัญ บางทีงานที่ทำอยู่มีปัญหามากมาย แต่ถ้ายึดมั่นในความเป็นกลาง มีจิตใจเป็นกลาง จะทำให้งานนั้นสำเร็จไปง่ายขึ้น เพราะว่าถ้ามีจิตใจเป็นกลางปราศจากอคติ จะทำให้งานนั้นแจ่มแจ้งขึ้นมา มีปัญหาใดๆ ส่วนมากเวลาเห็นงานแล้วก็มืด เพราะว่าถ้าเรามีความฟุ้งซ่าน ไม่มีความแน่วแน่ งานนั้นก็ยาก แต่ถ้าทำจิตใจให้มั่นคง ซื่อตรง งานนั้นจะค่อยๆ แจ่มแจ้งขึ้นมา และสามารถที่จะทำโดยง่าย...”

พระราชดำรัส
ในพิธีประดับยศ และพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายตำรวจชั้นนายพล
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน วันศุกร์ ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๔

พระบรมราชาวาท

“...การทำดีนั้นทำยาก และเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ ความชั่วซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่ แล้วจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่ทันรู้สึกตัว...”

พระบรมราชาวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร
แก่ว่าที่ร้อยตำรวจตรีที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
ประจำปีการศึกษา ๒๕๒๓ และพระราชทานประกาศนียบัตรและเข็มพื้ทักษาริบัติ
แก่นายตำรวจที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรฝ่ายอำนวยการตำรวจ รุ่นที่ ๒
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันเสาร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๕

พระราชดำรัส

“...ประเทศไทยนี้ทำไมอยู่ได้ ก็เพราะพวกเราทุกคน ถ้าเราสร้างความคิด
คือทำปฏิบัติในสิ่งที่บริสุทธิ์ใจที่สุจริต ที่ตั้งใจดีมันอาจมีผิดพลาดบ้าง
แต่ถ้าไม่ได้ตั้งใจผิดพลาด ตั้งใจทำดี ก็เป็นการสร้างกำลังของบ้านเมือง
ทำให้เป็นเหมือนฉนวนป้องกันโรค...”

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน มูลนิธิ องค์กรต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ
ถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘
ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต
วันพฤหัสบดี ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

วัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “ชื่อสัตย์ สุจริต ตามรอยพ่อ”

หลักการและเหตุผล

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงมีพระชนมายุครบ ๘๕ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ที่กำลังจะมาถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ในฐานะที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยใช้กลยุทธการประชาสัมพันธ์ เป็นยุทธวิธีในการสร้างกระบวนการป้องกัน ป้องปราม และปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย โดยน้อมนำแนวทางตามพระราชกรณียกิจ พระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นข้อคิดและแนวทางในการดำเนินงาน เห็นควรดำเนินการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่ทรงคุณค่ายิ่งต่อการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตของไทย อันจะส่งผลต่อการกระตุ้น ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนไทยยึดมั่นในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวให้มีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับสถานการณ์ อันประกอบด้วย พระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งจัดทำรูปเล่มให้มีความสวยงามและทันสมัย เพื่อสามารถนำไปเผยแพร่ และเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕
๒. เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ
๓. เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดค่านิยมในคุณธรรมในการดำรงชีวิต และมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อชีวิตและประเทศชาติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เทิดพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕
๒. มีการถ่ายทอดและเผยแพร่ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ มาใช้ส่งเสริมคุณธรรมและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต
๓. สร้างแนวทางในการประพฤติตน ตามปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเรื่องของคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เลขที่ ๓๖๑ ถ.นนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ สายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕

<http://www.nacc.go.th>

